Ч. 48 Середа 1 (14) марта 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеним оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Полуднево-африканьска війна.)

Wiener Ztg. оголошує розпорядженє міністерства фінансів, в справі вибиваня стемплевої печатки на знак заплати стемплевої належитости на заграничних цінних паперах, на незаписаних паперах на документи і нових торговельних книгах. Остемпльовуванє має відбувати ся в центральнім стемплевім уряді у Відни і инших уповажнених до того урядах. Розпорядженє зачинає обовязувати від дня 1 цьвітня с. р.

Міністерство фінансів оголошує також розпорядженє в справі випущеня пятикоронівок, а міністерство зелізниць розпорядженє, на підставі котрого викінченє і отворенє руху на льокальці Піла - Яворжно продовжено до 31 серпня 1900.

П. Танячкевич поставив в пятницю слідуюче внесенє: „Ріжні події в послідних часах, специяльно великий страйк углевих робітників, викликали у кождого посла потребу і конечність, аби він, коли схоче сповнити совістно обовязок народного репрезентанта, і в важній справі, в котрій докладно ще не орієнтує ся, міг віддати свій голос з повною сьвідомостию, поїхав на місце і там лично переконав ся о справі і стані річи, взглядно поінформував ся. На жаль, біднійшим послам сповненє сего, так конечного обовязку неможливе. А таке сповненє обовязків певно піднесло би повагу народної репрезентациї і причинило би ся до удержаня угодової акциї in perpetuum. З тих причин підписані ставлять внесенє: Висока палата зволить ухвалити: „Взиває ся правительство, аби оно постарало ся о переміну теперішних знижених річних карт для послів на поодинокі зелізничі лінії на одиноку річну карту для ужитку на всіх зелізницях Австриї, отже також на льокальних“. Під формальним взглядом внесенє відсилає ся до специяльної комісиї зложеної з 24 членів“.

З Наталю доносять, що шпігуни Бурів стрітили ся з 6 анґлійскими шпігунами. Одного з них убили, а трех ранили. Дальше доносять, що 12.000 Анґлійців загрожує становище Бурів під Ґельнмакар. Бури не цілком ще уступили в анґлійскої териториї. Шість тисячів Бурів мало усадовити ся між Ґленкс а Денді.

Кіченер має орґанізувати похід против повстанців в західно-північнім Капляндї, котрі загрожують зелізниче сполученє армії Робертса з полуднем.

Після урядової публікациї, обіймаючої часть від вибуху війни аж до дня 3 марта, Анґлійці стратили 16.472 людий. З того погибло на місци 242 офіцирів і 2.715 вояків; решту або забрали Бури або яко неспосібних до служби, відослано назад до Анґлії.

Новинки.

Львів дня 13 го марта 1900.

— **Пресвитерів львівскої архіепархії** буде висьвячувати станиславівский епископ з причини поважної недуги митрополита. Митрополит просив еп. Шептицкого, щоби в тій цїли приїхав до Львова, однак епископ сему бажаню не міг вдоволити, бо власне в своїй епархії есть занятий висьвячуванем монахів. З сеї причини всі питомцї, що хочуть ординувати ся, будуть мусїли їхати до Станиславова. — Сими днями еп. Шептицкий виїздить до Відня на конференцию австрийских епископів; заразом хоче там остаточно полагодити справу утвореня провінцияльної семинариї в Станиславові, а в крайнїм случаю буде старати ся о перенесене IV. року до Станиславова, як то есть в Перемишли.

— **З Підгаєччини** пишуть: Дня 16 н. ст. марта с. р. відбуде ся в Божикові отворенє каси системи Райфайзена. До отвореня сеї каси причинив ся найбільше Вир. о. декан Ілар. Стеткевич, місцевий парох, котрий цїле своє житє трудив ся для добра своїх парохіян. Він то привів свою парохію до порядку, поставив церков, школу, дзвіницю, завів читальню, крамницю, і допровадив до сего, що громада закупила від двора великі обшари лїса. А тепер на довершенє своєї роботи отвирає згадану касу. На отворенє сеї каси приїзджають зі Львова: пос. др. Савчак і два делеґати, межи ними п. Петрушевич, а також делеґати повітового виділу і деякі сьвященики. При сїй на-

---

27)

Передрук заборонений.

ДОНЬКА КОРОЛЯ ЄГИПЕТСКОГО.

Історична повість Юрия Еберса

(Авторизований переклад з шіснайцятого німецкого видання.)

Переклав Кирило Вербин.

(Дальше).

ТОМ II.

Глава перша. *)

В сїм недїль опісля їхав королївским гостинцем [1]), що ішов від заходу до Вавилону, довгий ряд возів та їздців всїлякого рода до величезного міста, котре виднїло ся вже здалека.

На чотироколесній гармамаксї [2]), що цїла була позолочена і вибита золотим брокатом, а котрої боки можна було закрити заслонами, їхала під кришею, спочиваючою на деревляних стовпах, Нїтетіс, донька єгипетского короля.

З боку коло єї воза їхали єї супровідники, звістні вже нам перскі вельможі та позбавлений престола лідийский король з своїм сином.

Пятьдесят в инших підвод і шістьсот вючних зьвірят ішло за ними, а попереду їхав відділ перского войска на пишних конях.

Гостинець ішов вздовж Евфрату, почерез дуже урожайні пшеничні, ячмінні та сезамові [3]) поля, котрі родили до двіста ба й триста зерен з одного. Високі дактилеві пальми, повні овочів, стояли скрізь на полях, через котрі переходили в ріжних напрямах добре удержані рови і канали з водою до наводнюваня. — Мимо того, що то була пора зимова, сонце пригрівало і сьвітило ясно з чистого неба. Величезною рікою плило множество більших і менших човнів, що везли плоди вірменьскої верховини на рівнину Мезопотамії та перевозили мало що не всї товари з Тапсакуса [4]) до Вавилону, які приходили з Грециї і Малої Азиї. Помпи і водні колеса розливали осьвіжаючу вогкість по полях і садниках понад берегами, понад котрими красували ся многі села. Із всего було видко, що зближає ся осередок старої, старанно правленої культурної держави.

Віз Нїтетіси і єї дружина задержали ся коло якогось довгого дому з цегли, помащеного зверха чорною земною смолою [5]), і обсадженого з боків плятанами [6]). Кревус велїв зсадити ся з коня, приступив до воза, на котрім сидїла донька єгипетского короля, і відозвав ся до неї: Отсе ми тут коло дому на послїдній стациї! Онтам по тамтім боцї, тота висока вежа, що єї видко на овидї, то славна сьвятиня Беля, побіч ваших пірамід найвеличезнїйше дїло людскої руки. Заким сонце зайде, станемо коло зелїзних брам Вавилону. Позволь, щоби я зсадив тебе з воза і післав до тебе твої служницї до отсего дому. Мусиш нинї перебрати ся як перска княгиня, щоби-сь сподобала ся очам Камбізеса. За кілька годин станеш перед своїм мужем. Яка-ж бо ти блїда! Постарай ся о то, щоби твої женщини заманливою краскою надали твому личку вираз радістного зворушеня. Перше враженє буває не-

*) Задля браку місця нотки: 10, 11, 12 і 13 будуть поміщені в слїдуючім фейлєтонї.

[1]) Так званий „королївский гостинець“ вибудував був вже перский король Кирос, а Дарій старав ся удержати єго в як найлїпшім станї.

[2]) Гармамаксами звали ся азийскі вози до подорожи і о них згадує перший раз Ксенофон в своїй „Анабазіс“, розповідаючи, що в гармамаксї їхала королева. Римляни завели були у себе також гармамакси та уживали їх до подорожи.

[3]) Сезам (по грецки σήσαμον, по арабски sesem) єсть то ростина зелиста, котру в Азиї сїють подібно як у нас ріпак на олїй. Зерно сезаму має в собі найбільше олїю зі всїх олїйних ростин, бо около 60 процент. З сезамового зерна виварюють або вибивають дуже чистий і солодкавий олїй, котрий вже Вавилонцї та Єгиптияни уживали до страв і до сьвіченя.

[4]) Тапсакус — значне місто торговельне над Евфратом, стация, з котрої Ератостенес робив поміри землї.

[5]) Вавилонцї уживали замість тинку земної смоли або асфальту, який ще й нинї показує ся недалеко розвалин старого Вавилону. В найновійших часах відкопано останки домів богатих Асирийців і показало ся, що они були муровані з добре зробленої цегли, котру сполучала з собою тонка верства земної смоли.

[6]) Плятан — дерево подібне до нашого клена.

годї не було би злишне, коли би на відчити делеґатів зі Львова прибули до Божикова люди інтересуючі ся справами кас Райфайзенівским, а також доохрестна інтеліґенция, щоби з справами сих кас лучше познакомити ся.

— **Пожежа церкви.** В четвер 8-го н. ст. марта в саме полудне згоріла церков в Арламівскій Воли мостиского повіта. Огонь вибух наслїдком необережности паламаря, що забув погасити сьвітло в церкви, замикаючи еї по довершеню обряду хрещеня дитини.

— **Адвокат др. Дзевоньский,** котрий спроневірив 8000 К. на шкоду товариства „Сокола“, помер в Кракові в наслїдок виконаного на собі самоубийства. В Кракові переслухував вчера Дзевоньского судия Кулїньский, а по переслуханю заявив єму, що мусить казати его арештувати. Прикликаний возьвий мав відвести Дзевоньского до арешту слїдчого. В хвили, коли ішли коритарем, Дзевоньский поступив до виходка і там стрілив до себе з револьвера і зранив ся тяжко, а відтак ще й попарив ся вітріолем, котрим хотїв добити себе. Самоубийник лишив 12 дїтий.

— **Наслїдки неосторожности.** Жена зарібника Йосифа Музики зі Львова, прала в сїнях біле, а коло неї забавляв ся 16-місячний синок. Коли відійшла на кілька хвиль по воду, дитина тримаючи ся цебра, перехилила ся через край і впала до лугу. Вернула мати та наробила крику. Збігли ся сусїди і почали тверезити дитину. Небавом прибув також лїкар, але всякі заходи, щоби привернути малого топельника до житя, лишились безуспішними.

— **Драма в подружю.** Молодий купець Тайхгольц в Скалатї зненавидів до сеї степени свою жену, що за всяку цїну хотїв еї позбути ся. Щоби своєї цїли дїпняти, ужив такого способу. В ночи, коли жена спала, обілляв еї голову нафтою, підпалив і вибіг з криком на улицю. Прибігли люди, але вже було за пізно. Нещасна серед страшних мук покінчила житє. Купця Тайхгольца увязнено.

— **Богатий жебрак.** Перед кількома днями покінчила ся цікава судова розправа в Парижи. Перед трибуналом станула прачка, обжалована за крадїж чверть мілїона франків. Она доглядала одного жебрака підчас его недуги і по его смерти втягнула з сїнника і по его смерти витягнули з сїнника тоту квоту, яка становила майно призбиране жебраком за цїле его житє. Ся крадїж була би еї удала ся, наколи би помершиий не був записував з всею точностию своїх приходів і видатків в малій книжочцї, що попала ся по его смерти в руки полїциї. З виїмком облїґацпй вартости 65.009 фр. відобрала полїция всї украдені гроші. Прачку засуджено на три лїта вязниці.

— **Як жиди дбають про своїх**, найлїпшим доказом складки, які они що року збирають на жидів в Палестинї. Складки ті, за дозволом правительства, збирає вижницкий рабін. Послїдний виказ за 1899 р. показує, що лиш з давних трох циркулів: залїщицкого, коломийского і станїславівского, а з повітів: скалатского і теребовельского зібрано около 14.000 зр. а друге тілько дала Буковина. Жиди в Кривчу зложили 99 зр., в Королївцї (місточку на Подїлю) 162 зр., Лисець 186, Чернелиця 180, Ілавче 47, Товсте 166, Чортовець 101, Грушів 323, Станїславів 2601 зр., Бучач 851, Солотвина 577, Будзанів 625, Чорткїв 558, Скала 520., Язловець 397 зр. і т. д. Нехай же би то наші люди так намятали на своїх та складали для них гроші!

— **Дирекция „Краєвого Союза кредитового“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висотї і опроцентовує їх $4^1/_2\%$ та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2\%$. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти“) Години урядові: від 12 перед полуднем до 2 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят.
Дирекция.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних бо листовно не відповідаємо нікому

Оповістка.

— В Марківцях, стация зелїзнича і почта в місци єсть на продаж стара церков. Близша відомість в уряді парохіяльнім.

Фотоґраф: Насамперед не розуміємо, чого Вам треба. Пишете: Я бим хотїв зробити собі на цїні таку.... і т. д. Чи слово: „цїні“ не має значити: „цина“? — Коли так, то значило би, що Ви хотїли би зробити собі клїш з цини, щоби з него можна робити друковані відбитки. В такім случаю треба Вам знати, що всїлякі клїші роблять ся не на цинї, але на цинку, а коли они роблені при помочи фотоґрафії, то називають ся фотоцинкотипи. До робленя фотоцинкотипів треба і науки і практики і богато гроша. У Львові виробляє такі фотоцинкотипи фірма Тшемеский, у Відни найперша фірма на цїлу Австрию Анґерер. Зробленє такого клїша, як прислана нам фотоґрафічна знимка може коштувати 30 до 40 Корон (15 до 20 зр.) Але хоч би Ви й мали такий клїш, то все таки ще би Вам з того нїчого не прийшло, бо щоби відбивати клїші зі всею точностию і артистичним викінченем треба мати друкарску машину. Не хочете нас послухати! А ми Вам ще раз кажемо, що Вас взяла ся пуста робота. Ви роздобули собі звідкись прилад до фотоґрафованя, т. зв. аматорский, що служить до забави тим, котрі не мають що робити і не знають, де мають гроші дївати, та гадаєте, що на тім будете могли оперти модний промисл робленя карт з видами, т. зв. Ansichtskarten. Скорше, чи пізнїйше переконаєте ся, що всї Ваші заходи нездалі до нїчого і що Ви надармо тратили час і гроші. Карти такі виробляють лїтоґрафії, і они можуть оплатити ся лиш тогди, коли їх робити цїлими масами,

---

раз рішаюче. Сей старий досьвід для нікого так непридатний, як для твого будучого мужа. Коли ти єму, о чім я не сумнїваю ся, сподобаєш ся при першій стрічи, то позискаєш собі на завсїгди его серце; колиж би ти єму вині не подобала ся, то він ледви чи коли прихильно на тебе гляне, бо така вже его уперта вдача. Відваги, моя доню, відваги! Передовсїм не забудь на науку, яку судилось менї дати тобі в дорозї.

Нїтетіс обтерла сльози в очах і відповіла: Як же менї подякувати тобі, Крезусе, за всю твою щирість, ти мій другий отченьку, мій покровителю і дораднику! О не покинь мене і пізнїйше! Будь менї як і в сїй подорожи через повні небезпечности гори, моїм опікуном, та показуй дорогу, коли путь мого бідного житя поведе мене на гризоту і журбу. Дякую тобі, мій отченьку, по тисяч разів!

При сих словах кинулась дівиця старикови на шию і поцїлувала его в уста як щиро люблячa донечка. Коли увійшла на подвірє чорного дому, вийшов їй на стрічу якийсь мужчина, за котрим поступала цїла громада азийских служниць. Той мужчина, найстарший евнух [7]), один із найзнатнїйших перских урядників двірских, був високого росту і грубий тїлом. Его лице без заросту усьміхало ся солоденько, в его ушах телїпали ся дорогоцїнні ковтки, на руках і ногах, на шиї і на своїм довгім як у женщини одїню мав повно золотих ланцушків та обручок, а від его твердого позапіканого волося, котре піддержувала пурпурова обвязка, нїс ся проникаючо острий запах.

Боґес, той евнух, поклонив ся низенько перед Египтиянкою і держачи свою товсту руку, повну перстенїв, перед устами, промовив: „Камбізес, володїтель сьвіта, присилає отсе мене тобі на стрічу, щоби я осьвіжив твоє серце росою его поздоровлень. Він присилає тобі дальше через мене, найбіднїйшого раба суконї Перзок, щоби ти як пристало на супругу найбільшого із всїх володїтелїв, явила ся на дворі Ахеменїдів в медийскім одїню. Отсї женщини, твої рабинї, ждуть твоїх приказів. З египетского смараґду зроблять они тебе перским диямантом“. — По сих словах Боґес відступив ся і давши ласкаво знак позволив господареви гостинницї, подати королївнїй від себе в дарунку кіш повен дуже красно уложених овочів [8]).

Нїтетіс подякувала обом мужчинам щирими словами, увійшла до дому, здоймила з сльозами в очах стрій свого рідного краю і дала собі розплести грубу косу з лївого боку, відзнаку доньок египетских королїв [9]), щоби відтак чужі руки убрали еї після медийского звичаю.

Еї супровідники приказали тимчасом подати обід. Слуги позносили жваво з возів столи, стільцї та золоту посудину, кухарі порали ся живо і один другому так ішли під руку, що дуже борзо як би чарами станув для зголоднїлих подорожних знаменито заставлений стіл, на котрім не бракувало навіть і цьвітів.

Так само розкішно жило ся їм на цїлій далекій дорозї, бо поза достойними подорожними ішли вючні конї а на них звозила ся всяка можлива вигода, почавши від неперемакаючих золотом тканих наметів, аж до срібного стільчика під ноги; а на возах, що їхали за подорожними, сидїли побіч пекарів, кухарів, чашників і крайчих також і ті, що натирали мастями, робили вінцї і запікали волосє.

Крім того були при гостинци що чотири милї добре уладжені доми для подорожних. Тут вимінювано сьвіжі конї або добирано нові на місце тих, що згинули в дорозї, тут можна було в тїнистих садиках сховати ся перед спекою полудня, а в горах знайшов ся в тих господах теплий захист від снїгу і студени.

Тоті перскі господи, що були подібні до наших стаций почтових, настали були за часів великого Кироса, котрий їх і украшав та старав ся добре удержаними гостинцями скоротити величезну віддаль своєї всесьвітної держави. — Він установив був також правильну службу почтову через післанцїв. На кождій стациї заставав їздець зі скіряною торбою готового вже до виїзду заступника на сьвіжім кони, котрий, скоро лиш відобрав листи до перевозу, гнав вітрами, щоби на найблизшій стациї передати свою торбу новому готовому до дороги післанцеви. Ті курєри звали ся анґарами і їх уважано за найскорійших їздцїв [10]).

Коли пируючі, до котрих прилучив ся був також евнух Боґес, встали від стола, отворили ся знову двері від стацийного дому і дало ся почути довге „Ах!“ бо перед Перзами станула Нїтетіс в дорогоцїнній медийскій двірскій ноши; сьвідома своєї побідної краси держала ся она гордо, а все-таки почервонїла ся як мала дівчина побачивши здивоване своїх приятелїв.

Служба мимоволї припала перед нею — азийским звичаєм — до землї, а благородні Ахеменїди поклонили ся їй глубоко і з почестию. Здавало ся, як колиб дочка короля з простою одежею своєї вітчини скинула з себе і всю несьміливість, а з шовковими суконями

---

[7]) Евнухами звуть ся мужчини, позбавлені мужеской сили, они не мають длятого заросту, голос у них єсть тонкий, жіночий і они дуже товстїють. Початок сего звичаю пішов нїби з того, що казочна королева асирийска, Семіраміс, хотїла мати при собі лиш таких мужчин, котрі виглядали як женщини і мали тонкий голос. Правдивою же причиною стала ся здаєсь заздрість і бажанє удержаня чистого, не змішаного роду.

[8]) У Перзів єсть ще до нинї звичай давати гостям в дарунку всїлякі солодощі або красно уложені в коши овочі. Дарунок сей зве ся „пішкеш“.

[9]) Майже на всїх египетских образах, що представляють богів і дїтий фараонів (дочок і синів) мають они такі коси, котрі звисають їм від чола аж до шиї.

сотки тисячів, та коли їх можна легко продати. Вже тепер против тих карт настає опозиция, бо люди зачинають приходити до переконаня, що видає ся богато гроша на непотрібну річ, на забавку без цїли, на котрій заробляє майже виключно лиш заграниця. Відтак промисл сей потерпів ще значно і від того, що з одної сторони подорожіли карти кореспонденцийні, а з другої папір. Т.ких карт, щоби могли іти на продаж і видержали конкуренцию з артистично викінченими, Ви не зможете зробити. Коли же не хочете нас послухати, то ми Вам ще раз пригадуємо приповідку: „Вольному воля а спасеному рай“. — **Мазн. Гриць N I.:** Коловороти дістанете на складі ф.лії „Народної Торговлї“ в Коломиї: віднесїть ся до неї. — **Михийло П. в Рогатинї:** Що єсть, того ми не можемо знати. До розпізнаня такої недуги треба дуже добре вправного лїкаря, котрий знає ся знаменито на недугах серця. Треба Вам знати, що бите серця, тяжкий віддих, тиснене і т. п. не конче мусить бути ознакою хороби серця. Можуть бути ще й инші причини, котрі викликують такі сами обяви; н. пр. люди слабих нервів і малокровні дістають дуже легко бите серця по якімсь сильнїйшім зворушеню або хоч би лиш малім напруженю. Взагалї бите серця єсть ознакою, що в тїлї єсть щось в неладї. Коли при тім бере ще якийсь ляк — а Ви кажете, що мабуть з переляку дістали битя серця, то може бути також щось в жолудку і кишках в непорядку. Але як сказано, може лиш лїкар по докладнім обслуханю і обпуканю недужого вислїдити, що єсть. На всякий случай треба вистерігати ся великого зворушеня (сварки, жури, і надмірного напруженя мязів (мушкулів, — тяжкою і довгою роботою); не пити горівки, пива і т. п., не курити, живити ся лиш легко стравними стравами (молоко, маслянка, яйця, богато овочів, телятина); вистерігати ся всїх тяжких і трудно стравних страв особливо таких, що викликують здуте (горох, фасоля і т. п.) і уважати дуже на то щоби був правильний столець (дворованє), длятого найлїпше брати лїтну клїстиру за помочию геґара; стерегти ся студени і вогкости, але так само й духоти. Молоко, маслянка, жентиця і яблока (печені і варені — компот — без скірки) роблять в недугах серця иноді лїпшу прислугу як які ліки. А коли хто має т. зв. хибу серця, нехай того зараз не лякає ся, бо з тою недугою можна дожити пізного віку. — **А. М. з Гр.:** Само слово „брехати“ не оскорбляє ще нікого, хоч оно само в собі після принятого звичаю не єсть делїкатне; але закид, який тим комусь робить ся, може когось оскорбити, скоро він має то почуте, що говорить правду. Слово „брехати“ єсть руске, таке саме як нїмецке lügen, з котрим вяже ся польске слово łgać, ґотицке linquan а шведске ljuga. Але тоті бачите, що всюди і завсїгди старають ся понижати руску мову, надають сему слову ще гіршого значіня як оно має поправдї і вмавляють в Русинів, що то лиш „пес бреше“. Тимчасом пес не бреше, лиш гавкає. Правда, в трохи иншім значіню можна сказати, „пес бреше“ або „пес лає“; але каже ся, що „пес бреше“ тогди, коли він гавкає на вітер, без видної причини, отже ніби говорить неправду. Так само каже ся н. пр. „пес лає“ — ніби сварить ганьбить. Але звичайно не треба инакше казати лиш пес „гавкає“ а не пес „бреше“, бо слова брехати, брехня, брехливий, мають зовсїм инше значінє; преці нїхто не скаже, що брехня а гавканє то все одно; так само не скаже ся о псї, що він брехливий. Але сказати чоловікови, що він бреше, що говорить брехню або що він брехливий, то значить зробити єму просто і безвзглядно дуже тяжкий закид, що він не любить, не говорить правди. То може навіть дуже когось оскорбити, скоро він має то почуте, що говорить або бодай старає ся говорити правду. А що ми один другому не можемо глянути в душу і не можемо знати, чи хтось говорить правду або ні, длятого не делїкатно єсть казати комусь в очи що він бреше, скоро того не можемо знати, і хиба лиш може здогадуємо ся. Словом тим можемо кинути просто в очи лиш тому, о котрім знаємо напевно, що він говорить не правду. О стілько оскорблений мав би рацию. — Але з другої сторони, коли то між приятелями, між людьми добре знакомими, то знов нема чого так дуже гнївати ся, бо чей знає ся, що той хто ужив того слова не мав певно на думцї зробити дїйстно докір, лиш оттак собі невинно і не важачи слова зажартував. — **А. Б.:** Чому Ви не подали відразу своєї адреси? — а то ми би були Вам вислали. Чи боїте ся або встидаєте ся зрадитись перед нами що пренумеруєте часопись і читаєте повість, котра Вам так сподобала ся? — **Розпещена:** Насамперед що до сего слова (а за замітку вибачайте): То не добре бути розпещеною — може знаєте руску поезийку Устияновича де каже ся: Бідна на сьвітї пещена дитина. То може лучити ся і старій розпещеній дитинї. А тепер до річи: 1) „Продавати петрушку“ на балях — се поганий звичай, котрим одна часть молодежи, що уважає себе за щось лїпшого на сьвітї, понижає другу, уважаючи єї за щось гіршого від себе, за таку, котрій іти на місто і продавати петрушку. В той спосіб одна часть молодежи на публичних забавах показувала другій погорду не беручи єї до танцю а до того ще й придумала слова „продавати петрушку“. Погорджені наслїдуючи у всїм гордих, приняли слова погорди за „добрий тон“, походячий після їх думки з лїпших кругів та уживають сеї фрази і до нинї. „Продаванє петрушки“ змінило ся з часом о стілько, що в не конче добре вихованих кружках перейшло на особи, котрим природа поскупила краси. Звичай і фраза „продавати петрушку“ то специяльність тутешна, котрої нема нїгде в сьвітї. — 2) Писателї, журналїсти, редактори і т. п. коли говорять о собі або від себе, уживають слова „ми“ — се єсть ґраматична форма т. зв. pluralis majestaticus. Єсть то звичай принятий дуже давно ще від Римлян, а школи так єго укріпили і укріпляють, що згадані люди держать ся єго як форми принятої загальної і належачої до доброго тону в писаню“. Навіть Ви самі несьвідомо майже напевно так переняті сею формою писаня, що як би ми говорили до Вас в переписцї о собі всюди лиш „я“, то Ви би певно не так дуже вірили в нашу „мудрість“ і уважали би нас за приятеля, котрому можна що небудь наговорити а він сховає до кишенї. — **Гр. Задор. в Сор.:** Не надаєся до публичної дискусиї. — **Тома Ц. в Б.:** Не витягнений „Nadzieja“ коштує річно 3 К., адреса: August Schellenberg і син, Львів, ул. Кароля Людвика ч. 1. — **Читатель з К.:** Льоси не витягнені. Про „Бібліотеку музикальну“ М. Копка запитайте карткою в книгарни Ставропигійскій у Львові. — (Дальші відповіди пізнійше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

перских княгинь, повними золота і дорогого каміня, надягнула на себе гордість і велич королевої.

Видко, що їй сподобала ся та глубока чолобитня, яку їй лише що віддали. Ввічливо дала знак рукою, дякувала своїм приятелям, що єї подивляли. Відтак звернула ся до найстаршого евнуха [11]) і промовила дружно але гордовито: Ти сповнив свою повинність. Я вдоволена сукнями і невільницями, о які ти постарав ся, і буду знати, як похвалити перед моїм мужем твою печаливість; прийми тимчасом сей золотий ланцух на знак моєї подяки.

Всемогучий надзиратель жінок короля поцїлував єї одежу і приняв мовчки сей дарунок. З такою гордостию не виступила перед ним ще нїяка з тих, що стояли під єго властию. Всї дотеперішні жінки Камбізеса були Азиятки, а ті, знаючи всемогучість найстаршого евнуха, старали ся всякими способами, лестними словами та покірним поведенєм, позискати собі єго ласку.

Боґес поклонив ся тепер Нїтетісї другий раз глубоко; але она не зважаючи вже на него, обернула ся до Крезуса і сказала тихо до него: Тобі, мій ласкавий друже, не можу відплатить ся анї словами, анї дарунками за то, що ти для мене зробив, бо лиш тобі буду мусїла бути вдячною за то, коли моє житє на сїм дворі буде хоч би й не конче щасливе, то бодай мирне. — По тім відозвала ся голосно, так, що і другі товариші подорожи могли єї розуміти: Возьми отсей перстінь, котрий я, від коли ми виїхали з Єгипту, не здоймала з моєї руки. Вартість єго мала, але значінє єго велике. Пітаґорас, той найблагороднїйший із всїх Еллинів, дав єго моїй матери, коли слухав в Єгиптї мудрих наук наших ереїв, а она дарувала єго менї, коли я розставала ся з моєю вітчиною. На отсїм звичайнім туркусї єсть виписана сїмка. Се зовсїм неподїльне число представляє здоровле тїла і душі, бо нїчо нема так неподїльного як здоровле. Коли заболить хоч би й найменша часть тїла, то вже й цїлий чоловік нездужає; коли в наше серце вкраде ся лиш одна зла гадка, то вже нарушена гармонїя цїлої души. Нехай тобі тота сїмка, кілько разів на ню глянеш, пригадує то, що тобі бажаю: неподїльної, незакаламученої благодати здоровля тїла та щоби ще довго тревала тота повна любови лагідність, яка робить з тебе найбільше добродїтельного а длятого і найздоровійшого зі всїх людий. Не дякуй менї, отче, бо я би всетаки остала ся твоєю довжницею, хоч би й могла вернути Крезусови крезусові скарби. — Ти, Ґіґесе, прийми отсю лїдийску лїру зі слоневої кости, а коли єї струни зазвенять, згадай ту, що єї тобі дала. — Тобі, Зопіросе, даю отсей золотий ланцух, бо ти, як то я виділа, найвірнїйший приятель твоїх приятелїв, а ми Єгиптияни даємо нашій богини любови і дружби, краснїй Гаторі, яко символ єї привязуючого єства пута і шнури в єї любенькі руки. — Тобі, Даріє, другови египетскої мудрости і зьвіздистого неба, даю на спомин отсей золотий обручик, на котрім знайдеш вирізаний вправною рукою зьвіринець небесний [12]). — Тобі, Бартє, мій любий шурине, призначена отся найбільша дорогоцїнність, яку маю. Прийми отсей амулет з лазурового каменя [13]). Моя сестра Тахот, повісила менї єго на шию, коли я єї послїдний раз поцїлувала на добраніч. Она сказала менї, що сей талїсман притягає для того, хто єго носить, солоденьке щасте любови, і она при тім плакала, Бартє! Не знаю, кого она мала на думцї; але менї здає ся, що дїлаю в єї дусї, складаючи єї дорогоцїнність в твою руку. Нехай тобі здає ся, що то Тахот дає тобі єго через мене свою сестру і спогадай собі иноді як то ми бавили ся в городах в Саіс.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Амстердам 13 марта. Бюро Райтера потверджує, що президент Кріґер звернув ся до великих держав о посередництво.

Льондон 13 марта. По битві під Дріфтфонтен войска ґен. Робертса посунули ся в напрямі як до Блюмфонтен (столицї Оранїї) і заняли горби коло Вендерсблей; Бури стоять там в силї 18.000 людий.

Дурбан 13 марта. Президент Кріґер віднїс ся о посередництво до Німеччини, котра відмовила посередництва вказуючи на то, що справа трансвальска не входить в круг інтересів нїмецких.

Вашінґтон 13 марта. Зачувати з доброго жерела, що Сполучені Держави предложили полуднево-африканьским републикам свої добрі услуги в справі посередництва.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).